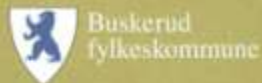

Livslang Læring i Buskerud

Presentasjon av anbefalinger fra
forprosjektet

Regional planstrategi for Buskerud 2009 - 2012

Forord

Regional planstrategi for Buskerud er utarbeidd etter reglane i ny plan- og bygningslov om regional planlegging. Regional planstrategi erstattar på mange måtar fylkesplanen, men er ein meir fleksibel måte å driva regional planlegging på. Buskerud har vore eit pilotfylke i samarbeid med Miljøverndepartementet under utarbeidinga avplanen.

Planen er blitt til i eit nært samarbeid med kommunar, regionar, lag og foreiningar fylkesmannen i Buskerud.

Dette er ein strategisk plan som med bakgrunn i utviklingstrekk og utfordringar i Buskerud har valt å fokusera på 8 temaområde. Den regionale planstrategien vil bli følgd opp gjennom vidare planlegging og arbeid innanfor dei ulike temaområda.

Med von om ei berekraftig og innovativ utvikling i Buskerud tufta på GODT samarbeid og engasjement.

Roger Ryberg
fylkesordfører

Innhald

1	Innleiing	4
1.1	Visjon	7
1.2	Utfordringar i Buskerud	8
1.2.1	Klima og energi	10
1.2.2	Næringslivet	11
1.2.3	Utdanning og livslang læring	12
1.2.4	By- og stadsutvikling	13
1.2.5	Kommunikasjonar	14
1.2.6	Naturgeivne tilhøve	15
1.2.7	Kultur	16
1.2.8	Utvikling og samansetting av folketalet	17
1.3	Tema i den regionale planstrategien	18
1.3.1	Plantype	19
1.3.2	Satsingsområde	20
	1. Klima og energi	21
	2. Samferdsle med kollektivtrafikk	22
	3. Satsingsområde for næringsutvikling	24
	4. Læring heile livet	27
	5. Kommunar med nedgang i folketalet	27
	6. Hardangervidda	29
	7. Vassdrag/vassbruk	29
	8. Folkehelse	30

1.1 Våre visjoner

Vi ynskjer å utvikle Buskerud til eit fylke med høg kompetanse basert på forskning og innovasjon, variert næringsliv, effektivt og miljøvenleg transportsystem, attraktive byar og lokalsamfunn der barn og unge trivst og kan skape ei framtid. Vi ynskjer å utvikle lokalsamfunna til dynamiske kultursentra basert på menneskerettane og frie for vold, rasisme og diskriminering slik at både barn og vaksne kan leve i eit sosialt og utviklande miljø. Vi ynskjer ei utvikling som er kjenneteikna av mindre forureining, færre trafikkulykker og vern av verdfulle jordbruks- og naturområde.

1.2.3 Utdanning og livslang læring

Den siste PISA-undersøkinga syner at Norge (og dermed Buskerud) sakkar enda meir akterut i høve til land vi kan samanlikna oss med. Vi ligg no under gjennomsnittet i OECD og er på ei falland kurve.

Ei **hovudutfordring** er manglande læringstrykk og arbeidsmoral i utdanningsløpet. Å læra er viktig i heile livsløpet, utdanningsinstitusjonane har ei vesentleg utfordring å motivera barn, unge og vaksne til å sjå læring som ei kjelde til vekst og utvikling. Vi må gjera alle i stand til ikkje å sjå læring som vanskeleg, men som eit positivt tilskot til heile livet.

Grunnutdanninga er no delt i ei 10-årig grunnskole og eit 3-årig vidaregåande løp. Det er den enkelte kommune i Buskerud som har ansvaret for grunnskolen, medan fylkeskommunen har ansvaret for den vidaregåande opplæringa, inklusive opplæring i verksemdene. Vi har ei stor oppgåve framfor oss med å få eit heilheiteleg syn på korleis heile opplæringsløpet gjeld alle i fylket. Her trengs det betre dialog, planlegging og konkret samarbeid enn det vi har i dag. Vi må finna gode løysingar for å bli betre på vertikal integrasjon i fylket.

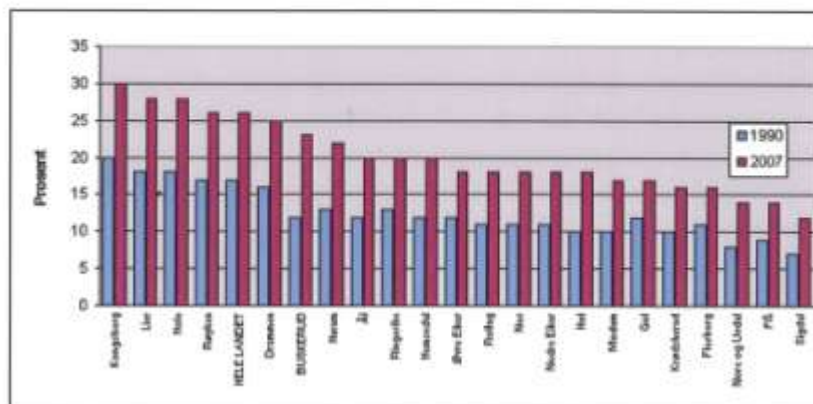
Kommunar, fylkeskommunen og høgskolen driv alle med vaksenopplæring. Samarbeidet mellom kommunar og fylkeskommunen på dette området er lite utvikla. Vaksenopplæring i kommunane, OPUS-ane ved dei vidaregåande skolane og dei frivillige organisasjonane som driv med vaksenopplæring og etterutdanning bør utvikla et meir strukturert samarbeid for å betre kvaliteten og nytta ressursane meir effektivt.

Buskerud har eit relativt avgrensa høgskoletilbod sett ut frå folketalet. Delen av folketalet som har universitets- eller høgskoleutdanning er og låg i høve til mange andre fylke. Høgskolen er representert 3 stader i fylket, det vert arbeid med høgskoletilbod i Hallingdal.

Vedlegg 1

PROSENT AV BEFOLKNINGEN MED UNIVERSITET OG HØYSKOLE I BUSKERUD. 1990 OG 2007.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Regionalstatistikk 1/92, <http://www.ssb.no/utniv/tab-2008-08-21-02.html>

Utdanning pr. 1.10	Grunnskole		Videregående skole		Universitet og høyskole	
	1990	2007	1990	2007	1990	2007
Drammensregion						
Drammen	34	33	50	42	16	25
Nedre Eiker	41	39	49	44	11	18
Lier	32	29	50	43	18	28
Røyken	32	29	51	45	17	26
Hurum	40	34	47	44	13	22
Øvre Eiker	40	37	49	45	12	18
Buskerud	36	33	51	44	12	23
Hele landet	33	31	50	43	17	26
Midt Buskerud						
Sigdal	45	39	48	49	7	12
Modum	44	38	47	45	10	17
Krødsherad	44	39	46	45	10	16
Buskerud	36	33	51	44	12	23
Hele landet	33	31	50	43	17	26

Utdanning i Buskerud

- ansvar og status

Ringeriksregion

Ringerike	39	35	48	45	13	20
Hole	28	26	54	46	18	28
Buskerud	36	33	51	44	12	23
Hele landet	33	31	50	43	17	26

Hallingdalsregion

Flå	47	43	45	43	9	14
Nes	33	34	56	48	11	18
Gol	34	34	54	49	12	17
Hemsedal	30	27	58	53	12	20
Ål	33	29	55	51	12	20
Hol	35	32	55	50	10	18
Buskerud	36	33	51	44	12	23
Hele landet	33	31	50	43	17	26

Kongsberg og Numedalsregion

Kongsberg	28	26	52	44	20	30
Flesberg	35	32	54	52	11	16
Rollag	32	31	58	51	11	18
Nore og Uvdal	40	36	52	50	8	14
Buskerud	36	33	51	44	12	23
Hele landet	33	31	50	43	17	26

Bakgrunn for at forprosjektet ble iverksatt

- Utdanningsnivået i Buskerud ligger under landsgjennomsnittet
Fylket har færrest studieplasser pr. innbygger på høyskolenivå
- Ansvar for livslang læring er fordelt på flere myndigheter og er dels et privat anliggende
- Livslang læring er et prioritert planområde i regional planstrategi og ført opp som et hovedmål i handlingsprogrammet

Forprosjektets oppdrag

- Legge grunnlag for arbeidet med regional delplan for livslang læring i Buskerud.

De som ledet prosessen under forprosjektet:

- Prosjektgruppa: Hilde Ballière, Inger Moland Wahl og Trond Minken
- Prosjektledere: Sigrid Hilsen og Asle Farner

Forprosjektet er gjennomført som 5 samlinger våren 2009

- 39 personer deltok på samlingene
- 24 av dem har deltatt på to eller flere
- Her var bibliotekene, diverse offentlige og private ”tilbydere” av voksenopplæring, NAV, VoFo, karrieresentre, bedriftslivet ...
- Et eget møte ble organisert for kommunene

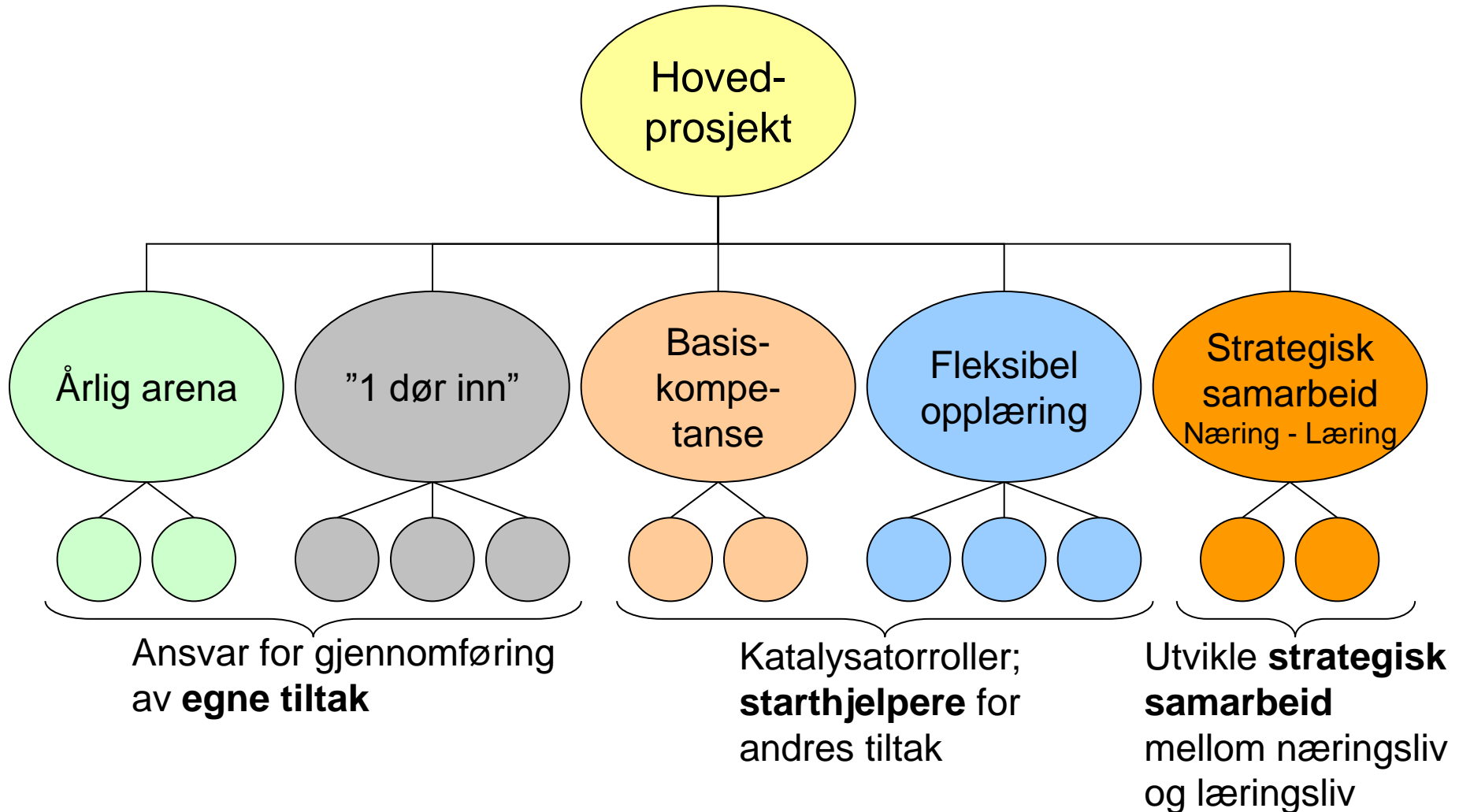
Visjon

Når prosjektet er avsluttet kan vi si:

I Buskerud er veien fra opplevd kompetansebehov til følelsen av mestring blitt lettere.

Vi vil. Vi tør. Vi finner frem. **Vi utvikler oss. Vi mestrer.**

Prosjektstruktur

Effektmål - hva prosjektet skal bidra til:

- **For brukere:** se mulighetene og klare å ta dem i bruk
- **For bedrifter:** se egen, ansattes og samfunnets nytte LLL
- **For opplæringsaktører:** øke forståelse for behovet for samhandling og faktisk samhandle i praksis
- **For samfunnsutviklere:** ta initiativ til og støtte opp om samordnende tiltak og prioritere bistand til hovedprosjektet

Delprosjekt 1: Arena

Mål

- Et årlig fellesarrangement (**arena**) til fast tid

Aktiviteter – faste poster på agenda:

- Nytt fra nasjonalt og regionalt hold
- Rapportering, drøfting og utviklingsdialog
- Erfaringsutveksling og idéutvikling for aktørene i Buskerud

Sentrale aktører

Buskerud fylkeskommune: vertskap, sekretariat og teknisk arrangør
Eget programkomité for arenaen med ulike aktørgrupper fra fylkets 5 regioner

Målgruppe

OPUS

Kurstilbydere

Bedrifter

Grunn-, videregående- og høyskole

Voksenopplæring

Introduksjonsenter

Karrieresenter

Bibliotek

Organisasjoner

Delprosjekt 2: En dør inn

Mål

- Samordnet kartleggings- og veiledningstjeneste i hver region - høy kompetanse om tilbud og etterspørsel ("**en dør inn**")
- Løpende oppdatert nettsted - nyttig for tilbydere, veiledere og brukere

Aktiviteter

- Sikre sammenheng og samordning mellom karrieresentrene og planlagt organisering av voksenopplæringen i Buskerud
- Etablere kompetansehevingstiltak i førstelinje
- Utvikle nettsted - for bruker og aktør - informasjon om LLL-nettverk i Buskerud

Sentrale aktører

Karrieresenter

OPUS

NAV

Førstelinjetjeneste

Yrkes- og utdanningsveiledning i vgs

Voksenopplæring inkl. introduksjonsentre

Delprosjekt 3: Basiskompetanse

Mål

- Støtte prosjekter som stimulerer barns lese- og læringslyst
- Utvikle tiltak og metodikk for å avdekke manglende **basiskompetanse** hos voksne.
- Sikre at aktører lærer seg metoder og etablerer nødvendige tiltak
- Stimulere til økt samarbeid om opplæring i grunnleggende ferdigheter

Aktiviteter

- Starthjelp til stimulerings tiltak for barns lese- og læringslyst
- Mobiliseringskampanje for å forsterke samarbeid rund BKA (basiskompetanse i arbeidslivet)

Sentrale aktører

Barnehager

Bibliotek

Frivillige organisasjoner

Bedrifter

Kurstilbydere og skoler

Voksenopplæring

Delprosjekt 4: Fleksibel opplæring

Mål

- Tiltak som forbedrer mulighetene for **fleksibel opplæring**,

Aktiviteter

- Utlyse oppstartsstøtte til prøvedrift av studieverksted i 2010
- Etablere arbeidsgruppe(r) for igangsetting av flere tiltak

Sentrale aktører

Bibliotek

Skoler på alle nivå

Andre opplærings- og veiledningsaktører (NAV, karrieresenter, OPUS m.fl.)

Delprosjekt 5: Næring og læring

Mål

- Initiere og legge til rette for tiltak som øker samhandling mellom næringsliv og kompetansetilbydere

Aktiviteter

- Studie av tidligere tiltak
- Initiere pilotprosjekter innen eksempelvis Basiskompetanse
- Heve tilbydersidens kunnskap om hvilke læringsbehov næringslivet har

Aktører

Enkeltbedrifter

Voksenopplæring

Fagskoler

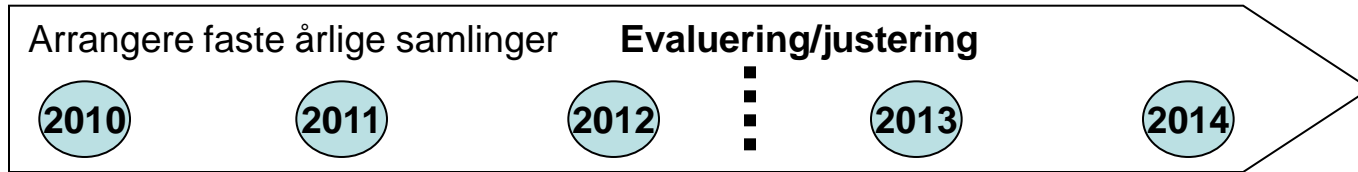
Høgskoler

Studieforbund

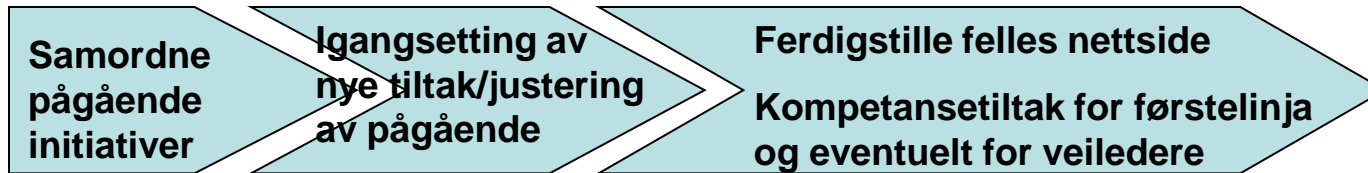
Næringslivsforeninger/ bransjeforeninger

5 delprosjekter med gradvis overgang til drift.

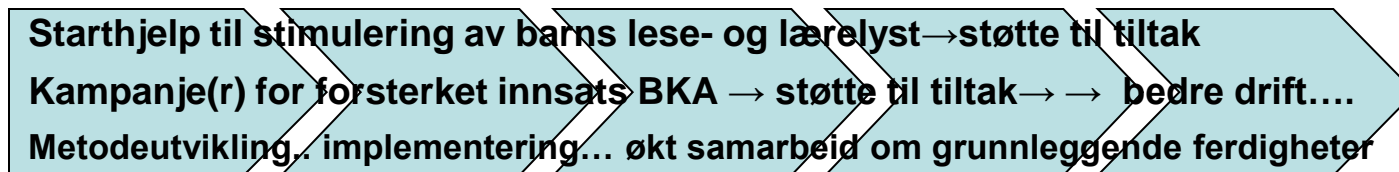
Delprosjekt: **Arena**

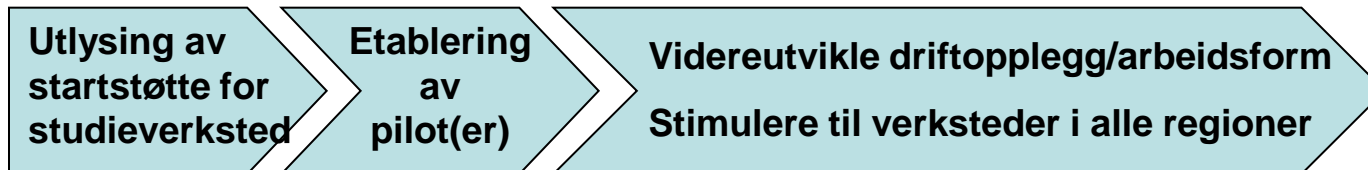
Delprosjekt: **En dør inn**

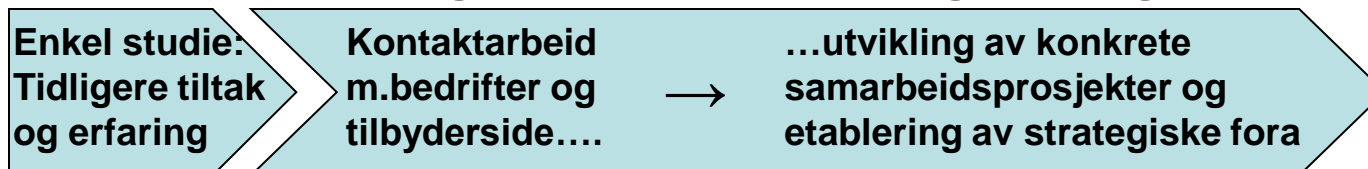
Delprosjekt: **Basiskompetanse**

Delprosjekt: **Fleksibel opplæring**

Delprosjekt: **Strategisk samarbeid næring - læring**

Strakstiltak

- ARENA 2010 arrangeres som en del av Papirbredden Dage 2010
- Utlysning av støtte til oppstart av studieverksted for året 2010
- Initiere pilotprosjekter innen Basiskompetanse

Økonomi

20 millioner over 5 år

Mye vil gå til tiltaksutvikling!

Videre fremdrift

- Forankringsrunde i kommuneregionene
- Frist skriftlige kommentarer/innspill utsatt til 30.oktober.
- Behandling i HUR 10.desember.
- Behandling i HUU 8. desember.
- Økonomien sikres gjennom HP-behandling i desember.
- Prosjektet startet opp våren 2010 og går ut 2015.

